

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónapra . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Egy évre . . . 75 K Egész évre . . . 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlósy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A hatóság szigora

A debreceni lakáshivataltól stante pede kidobtak husz napdíjast, mert a forradalmi-
 idők emlékeztető módon és hangnemben akar-
 ták a maguk kívánságát érvényesíteni. Egy-
 szerűen megírták a városi tanácsnak, hogy
 nem hajlandók együtt dolgozni a hivatalába
 visszahelyezett igazgatóval, s ha 8 óráig nem
 teljesítik követelésüket, 8 óra 10 perckor le-
 teszik a tollat és nem dolgoznak tovább. És
 letették és nem dolgoztak akkor, amikor ottho-
 nuktól megfosztott ázó-fázó derék vagonlakó
 magyarok elhelyezéséről, lakás nélkül sűrűlő
 debreceni polgárok fedél alá juttatásáról kellett
 volna gondoskodniok, járványos nyavalyák és
 veszedelmek télviz idején. Olyan eset ez, amely
 példátlanul áll a magyar közigazgatás történe-
 tében és amelyet éppen ezért kellő szigorral
 és méltósággal kellett a hatóságnak megtorolnia.
 Egy percig, egy pillanatig sem volt szabad
 meg a látszatát sem tennie annak, hogy valaha
 megegyszer az erőszak és terror lehessen ur
 ebben az országban, ennek az országnak bár-
 mely zugában és ez veszéllyel fenyegethesse
 az olyannyira kívánatos nemzeti konszolidációt.
 Ebben teljesen egyetértünk a tanácsal és
 helyeseljük eljárását, de az ítéletet még sem
 tartjuk a tanácshoz méltónak.

Nem pedig en azért, mert a hatóságnak
 szigorral kellett ugyan fellépnie, de nem olyanul,
 amelyet felháborodás szenvedélye és a bosszu
 gondolata vezet, hanem olyanul, amely a bölcs
 mérsékleten és a helyzet jóakaratu bírálatán
 alapszik. Már pedig ebből az ítéletből az
 utóbbiak teljesen hiányozni látszanak. A tanács
 télviz idején utcára dobott husz olyan családot,
 amely sovány napdíjából tengette eddig életét.
 Nem számolt azzal, hogy *tömegmozgalomról*
 van szó, melynek lehetnek okos, de lehetnek
 nagyon is tiszteltreméltó indokai, nem számolt
 azzal, hogy a tömegmozgalomnak mindig volt-
 tak, vannak és lesznek vezetői és irányítói,
 akik elsősorban bűnösök és büntetésre érde-
 mesek és nem számolt azzal, hogy az elhamar-
 kodott ítélet *dobot árt* a közügynek és a sa-
 ját tekintélyének, mint amennyit használ. Mert
 ha számolt volna, ha ítéletében a bölcs mér-
 séklet és a helyzet jóakaratu elbírálásának
 szándéka vezette volna, látnia kellett volna
 azt, amit elfogulatlan, higgadt fővel és tárgyila-
 gos kritikával mi latunk a dologban. És pedig
 hogy a lakáshivatali tisztviselők fenéteül
 megtorlása melő c elekezetét az — a keresz-
 tyén nemzeti irányzat idején okvetlenül tiszte-
 letben tartando indio moivum vezetie, hogy
 hazafias, magyar érzésük méit n jöthborodott
 az ellen, miszerint a közsmerit s abcdkómüves
 páholyies vérek ve. etése mellett dolgoznak.
 Tehát nem önös anyagi, vagy ha almi érde-
 k k eléréséért hanem keresztyén magyar hon-
 poigárho és honleunyhoz illő célok előbbre-
 vutierert cselekedtek. Olan indok ez, amely
 nagyon nyomos enyhítő körülmény kell, hogy
 legyen az ítélet megalkotásánál.

Nem látta a tanács azt sem, hogy a bü-
 nös tisztviselők szokatlan fellépésében oly
 nagyfoku intelligencia-hiány mutatkozik, amely
 ismét kell, hogy enyhítse bűnösségük fokát.
 Ha több intelligenciával és több judiciummal
 rendelkeznének ezek a tisztviselők, aligha
 gondoltak volna arra, hogy egyébként dícsé-
 retreméltó hazafias aggodalmaikat a kritikát
 emyire kihívó modorban adják tudtul felettes
 hatóságuknak. Hisz látniok kellett volna eljá-
 rásuk módjának helytelenségét és a következ-
 ményeket, vagy legalább is eshetőségeket,
 melyeket az maga után von. Hogy nem lát-
 ták, hogy nem fordultak panaszukkal előbb a
 kormány tapintatos mérsékletéről ismert kép-

viselőjéhez, a főispánhoz, hanem ajtóstul ro-
 hantak be a város tanácstermébe, azt igazolja,
 hogy elhamarkodva, elkeseredésük lelki dis-
 harmóniájában cselekedtek.

Nem látta, nem akarta a tanács azt sem
 látni, hogy ebben a tömegmozgalomban *de*
nature kell lenni egy, vagy több vezetőnek,
 vagy irányítónak, akik elsősorban bűnösök és
 büntetésre érdemesek. Mert ha látni akarta
 volna, akkor azonnal szigorú vizsgálatot indí-
 tott volna az irányban s nem vette volna ki
 egy előkelő gesztussal 20 család szájából a
 betévíz falatot télviz idején, mikor esetleg
 csak 1—2 családfő szolgált arra valóban reá
 s nem állította volna az amugy is csekély
 teljesítőképességű Lakáshivatalt olyan helyzet
 elé, hogy gyakorlatlan, új munkakerékekkel még
 kevesebbet tudjon produkálni, mint eddig.

Mikor a kavardást előidéző szabadkő-
 műves igazgató visszatérése a keresztyén nem-
 zeti érdekek szempontjából amugy sem valik
 dícséretére a hatóságnak, okvetlenül elhamar-
 kodottnak és *feltétlenül revidelandónak tartjuk*
a lakáshivatali Tisztviselők ügyében hozott
dráki ítéletet.

Semmiesetre sem helyeselhetjük, hogy
 az elrettentő példaadás ürügye alatt az or-
 szágot nyomorba döntő szabadkőműves páholy-
 testvérek bosszuja arathasson diadalt a tisz-
 tetreméltó indokokból sugalmazott, — bár
 kifejezésében és érvényrejuttatásában feltét-
 lenül megtorlást érdemlő, — keresztyén nem-
 zeti gondolat fölött.

Ennek a nemzeti gondolatnak a nevében
 követeljük a tanácsi ítéletnek a közgyűlés által
 való sürgős fölülvizsgálását!

Bonyodalmak a királykérdés körül

Teleki nem alkalmas a kormányalakításra? A Magyar Királyság Pártjának határozata
Az EME állásfoglalása

Budapest, dec. 9. (N. St. t. j.) Azok a
 képviselők, akik a *szabad királyválasztás* mellett
 foglaltak állást, tegnap este értekezletet tar-
 tottak amelyen körülbelül 25—30 képviselő vett
 részt, köztük *nagyatádi és sokorópáti Szabó*,
Rutinek Gyula miniszterek is. Az értekezleten
Rassay Károly, *Balla Aladár*, *Kovacs I. István*,
Dömötör Mihály ismertetik a helyzetet, amely
 Teleki Pál gróf tárgyalásai során beállott.
Hencz Károly javaslatára elfogadják, hogy az
 intézőbizottság csütörtöki előterjesztése mellett
 maradnak. *Igday Szabó* János az alkotmány-
 jogi javaslat előkészítését ajánlotta, de ezt a
 többség elvetette a Hencz Károly javaslata
 mellett döntött.

Hencz Károly az értekezlet végén ezeket
 mondotta:

— A válság megoldása nem olyan kompli-
 kált, mint amilyennek látszik.

Kolumbus tojása az egész, minthogy olyan
 kormány létesül, amely az alkotmányjogi kér-
 dések tárgyalása mellett van. Meg kell keresni
 azt a politikust, aki a fennálló ellentéteket ki-
 tudja egyenlíteni Véleményem szerint erre
 Teleki Pál nem alkalmas, mert azzal, hogy
 egyes csoportokat megpróbál kiszakítani a párt-
 ból, tartós megoldás nem lehetséges.

Rassay Károly kijelentette, hogy csak
 olyan miniszterelnököt támogatnak, akinek sze-
 mélye garancia arra, hogy az alkotmányjogi
 kérdéseket a többség intenciói szerint fogják
 megoldani.

Budapest, dec. 9. (Nemz. St. tel. jel.)
 A Magyar Királyság Pártja elnöki tanácsa
 szerdán Bánffy Miklós gróf elnökletével ülést

tartott, amelyen jelen volt *Raffay Sándor* ev.
 püspök, *Prohászka Ottokár*, *Herczeg Ferencz*,
 stb. Az elnöki tanács a következő határozati
 javaslatot hozta:

— A Magyar királyság Pártja a király-
 kérdés ötletszerű felvetését a jelen időpontban
 az ország érdekére károsnak és veszedelmes-
 nek tartja. Minthogy azonban megtörtént, a
 Magyar Királyság Pártja, amely az ország
 konszolidációja érdekében elsőnek vallotta és
 hirdette a királyság teljes helyreállításának
 szükségességét, köteletségének tartja kijelen-
 teni, hogy a közjogi jogfolytonosság alapján
 áll, s a királykérdést addig megoldhatónak
 nem tartja, míg a megkoronázott királynak
 a nemzethez való viszonya tisztázva nincsen.

Budapest, dec. 9. (Nemzeti St. tel. jel.)
 Az *Ébredő Magyarok Egyesületének* a király-
 kérdésben elfoglalt álláspontjáról *Herkély Tibor*
 a következőket mondotta:

— A királykérdés egyáltalában nem fog
 meghasonlást előidézni, mert e kérdésben az
 Egyesület választmányának többsége már ré-
 gében állást foglalt. E kérdés az egyesületet
 érintetlenül fogja hagyni. Az Egyesület dön-
 tése erősebb lesz minden közjogi okoskodásnál
 és forradalmi megnyilvánulásnál. *A királyság*
csak keresztyén és nemzeti alapon épülhet fel.

Konstantin lemond?

Berlin, dec. 9. Athénből jelentik, hogy a
 görög kormány felszólította Konstantint, hogy
 mondjon le fia György herceg javára. A kor-
 mányt erre a lépésre az ontant kényszerítette.

A népszövetség a nemzeti kisebbségekért

A Felvidék autonómiát kap?

Bécs, dec. 9. A *Reichspost*-nak je-
 lentik Genfből: A népszövetség tanácsa
 előterjesztést tesz a plenáris ülésnek ar-
 ról, hogy a saint-germaini békeszerződés
 értelmében a *fajra nyelvre és vallásra*
vonatkozó cikkelyek a népszövetség jót-
állása alatt allanak. Cseh-Szlovákia ré-
 szére ezenfelül kötelezővé tétetik, hogy a
 népszövetség vezértikárának minden in-
 formációt megadjon, ami Ruszka-Krajnára
 vonatkozik, minthogy az az országrész
 mint *autonóm egység* fog Cseh-Szlová-
 kiába bekebelezettni.

Prága, dec. 9. Hlinka András lapja
 a „Szlovák” közli, hogy dr. *Benes kül-
 ügyminiszter felszólította Hlinkát egy a*
Tótföld-autonómiáját illető részletes ter-
vezet előterjesztésére. Erre a lépésre a
 minisztert az *angol kormány egy táv-*
irata készítette, amely szerint a kisebbsé-
 gek védelméről szóló indítvány a Tótföldet
 illetőleg a népszövetség napirendjére fog
 tűzteni, ha ott rövidesen helyre nem áll
 a nyugalom. (Reichspost)

A magyar és osztrák gazdasági tanácskozások

Létrejött a megállapodás

Budapest, dec. 9. Az osztrák gazdasági bizottság, mely hétfőn délelőtt érkezett ide, azonnal érintkezésbe lépett a külügyminisztériumban a magyar bizottsággal, s megkezdte tanácskozásait. *Walter* dr. külügyi osztályfőnök elnökléte alatt. Mindkét bizottság több javaslatot terjesztett elő, mely az osztrák és magyar árucikkeknek pari alapján való kieserélésére, a tranzit-árak biztosítására és messzemenő kedvezmények kölcsönös garantálására vonatkoztak. A magyar delegáció ma valószínűleg Bécsbe utazik a tárgyalások folytatására.

Budapest, dec. 9. Az osztrák és magyar gazdasági tanácskozásokon osztrák részről dr.

Pichler osztályfőnök, dr. *De Martin* és *Rinaldini* miniszteri tanácsosok, magyar részről *Wodianer* báró rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, mint a bizottság elnöke, *Falter* külügyminiszteri tanácsos, *Dessewffy* és *Mátray* miniszteri tanácsosok, valamint a Máv. képviselője vettek részt. A tanácskozások folyamán szabályozták a *teherátvitelt* és megállapodást létesítettek a személy- és podgyászforgalmat, valamint az áru- és tranzit-forgalmat illető kölcsönös kedvezmények tárgyában. A bizottságok a tárgyalásokban teljes megegyezésre jutottak s a szerződéseket kölcsönösen írták.

Teleki gróf tárgyalásai

Budapest, dec. 9. *Teleki Pál* gróf a designált miniszterelnök ma délelőtt és délután is folytatta tanácskozásait. Délután *Kubinek Gyulával* és *nagyai* *Szaboval* tanácskozott, azután pedig összegezte tárgyalásainak eredményét. *Telekinek* a Bécsből hazatért *Gratz Gusztávv*al folytatott tanácskozásai szintén csak informatív jellegűek. Egyelőre minden alapot nélkülöz egy fővárosi lapoknak az az értesülése, hogy *Gratz Gusztáv* vezetésével szakminiszterium fog alakulni. *Teleki* egyébként a kormányzópart ma esti értekezletén nyilatkozni fog tárgyalásainak eredményéről.

A kenyérgyártás megoldása

Budapest, dec. 9. (Nemz. St. tel. jel.) *Vass József* dr. közlekedési miniszter egy újságíróknak a következőket mondotta:

A lisztellátás kérdésében végleges megállapodás ma délután lesz. Az én álláspontom nem változott és én most is ragaszkodom ahhoz, hogy a közellátásra szükséges gabonamennyiség biztosítva legyen. Nemcsak közellátási szempontból, hanem azért is biztosítani kell a 3 és fél millió métermázs gabona-kontingenst, mert ha nem tudjuk azt biztosítani, az ország rendje és nyugalma is veszélyeztetve lesz. Hangsúlyozom ezúttal is, hogy egyetlen gramm lisztet sem szállítottunk ki az országból, bár a finom lisztre özőnővel érkezőnek hozzánk külföldi ajánlatok.

Budapest, dec. 9. (Nemz. St. tel. jel.) A ma délutáni tanácskozásokon leszögezték azt a felfogást, hogy az ellátatlan lakosság részére szükséges gabonamennyiség biztosítása céljából elkerülhetetlen a kényszer beszolgáltatás elrendelése. A kisgazdáknak az értekezleten jelenvolt képviselői helynyugodtak a requirálásba, csak azt a kívánásukat fejezték ki, hogy a requirálás magasabb gabonádrak mellett eszközöltessék.

Magyarország és a népszövetség

Genf, dec. 9. (Nemzeti St. tel. jel.) A népszövetség tanácskozásainak kapcsán az a hír terjedt el, hogy a népszövetség tanácsa legközelebb dönteni fog Magyarországban a népszövetségbe való felvételéről. Ez a hír annál kevésbé felel meg a valóságnak, mint hogy Magyarország ez ideig még nem is kérte a népszövetségbe való felvételét.

Pucskisérletek Horvátországban

Parasztköztársaságot akarnak a horvátok

Bécs, dec. 9. (N. St. t. j.) Zágrából jelentik a N. Fr. Pressének, hogy a Radic-párthoz közelálló körökből kiszivárgott hírek szerint a közeli napokban nagy horderejű események történtek Horvátországban. A Radic-párt ugyanis elhatározta, hogy a *belgrádi szkupstina ülésén nem vesz részt*, hanem a Radic-programm alapján megválasztott horvát képviselők, mint egy különálló horvát nemzetgyűlés fognak összeülni. — Más hírek szerint a Radic-párt a horvát parasztköztársaság kikiáltását tervezi.

A mozik az irredenta gondolat szolgálatában

A Területvédő Liga és a Magyar Nemzeti Szövetség az integritás propagálása érdekében nagyszabású akcióra határozta el magát, mellyel a leghatásosabb agitatórius eszközt, a mozgóképekkel való propagandát akarja az integritási eszme szolgálatába állítani. A magyar irredenta a trianoni gyilkos béke ráiffikálásával valóságos lett. Ez a két magyar társadalmi egyesület eddigi működésének megfelelően az irredentizmust akarja bevenni a moziba is, amidőn elhatározta, hogy magyar nemzeti irányú és az integritás eszméjét szolgáló filmdarabokat készíttet s ezeket nemesak itt Csonkamagyarországon, hanem a külföldön is terjeszteni fogja, hogy a magyarság igazát és a megszállott területeken élő véreink üdöztetését a világ közvéleményének ítélte elő vigye.

Az akció kezdeteként kéré szóval fordult az összes mozgóképszínház tulajdonosokhoz, hogy az irredenta tárgyú filmdarabok lejátszására magukat előre irásban kötelezzék. A felhívásnak meglett a kívánt és remélt eredménye. A budapesti mozgóképszínházaknak eddig közel 50 százaléka, a vidéki mozgóképszínházaknak majdnem 40 százaléka, Csonkamagyarországon összesen mintegy 130 mozi kötelezte magát arra, hogy a Liga és a Szövetség által kibocsátott irredenta filmdarabokat bemutatták. Reméljük, hogy az eddig nem jelentkezett mozgóképszínház tulajdonosok sem fognak elzárkózni ettől az igazán hazafias akciótól.

Sikertelen az osztrák einökválasztás

Bécs, dec. 9. (N. St. t. j.) Az osztrák szövetségi gyűlés szerdai ülésén akarta megválasztani az osztrák szövetség elnökét. Az elnöki méltóságra a keresztény-szociálisták *Kienbeork* dr-t, a szociálisták *Seitz* dr-t, a nagynémetek *Dinghoffert* jelölték. Az első szavazásnál *Kienbeork* 103, *Seitz* 85, *Dinghoffert* pedig 29 szavazatot kapott. Mivelhogy egyik jelölt sem kapott abszolút többséget, többször megismételték a szavazást, de egyik jelölt sem kapta meg az abszolút többséghez szükséges 110 szavazatot.

HIREK

A varangy

gyeget az az undok váladék, amit, ha bajba jut, magából kilövel. A hőrcsögnek védekező fegyverül az a blz szold, amit maga körül drasztani képes. Ez a kép jutott eszünkbe, mikor a napokban egy felebbezést halottunk, amit a fegyelmi ald vont *Keresztessy városi nyomdai művezető, az Egyetértés című újság lapvezére terjesztett elő, aki úgy akar kibujni a felelősségre vonás alól, hogy az ügyében eljárni hivatott hatóság egyes tagjait igyekezett benyádlazni és magával egy színvonalra lerántani. A méltó választ nyomban az ülésen megadák az illetők. De a varangy már elérte célját, ha váladéka befecskendezi a támadót, bármily tisztára letörlik is aztán a nyáladt. A jelszó: calumniare audacter, semper aliquid haeret: csak vádolj vakmerően, valamicske mindig ott ragad a vádból...*

A tanulság ebből a kis állatmeséből, hogy gummi kesztyűt és gázmaszkot huzzon az, aki varangyhoz vagy hőrcsöghöz közelít.

A földbirtokreform. A hivatalos lap keddi száma tartalmazza az idei XXXVI. törvények között a földbirtok helyesebb megosztását szabályozó rendelkezésekről. A 101 paragrafusból álló törvény kihirdetése napján, tehát a hó 7-én már életbe is lépett. Bővebb ismertetést a *Hajdúföld* vasárnapi számának gazdasági mellékletén fogunk nyújtani a nagyfontosságú törvényről.

Kamarai közgyűlés. A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara december hó 16-án, esütörtökön délután fél 4 órakor, *Szent-Királyi* Tivadar elnöklésével, a kamara székházában tartja rendes közgyűlését.

Tanács ülés. A városi tanács tegnap délelőtt 9 órai kezdettel *Dr Csósa Samu* h. polgármester elnökletével ülést tartott.

Új római katolikus templom. A római kath. egyháztanács beadványban kérte a tanácsot, hogy az újonnan építendő második r. kath. templom építéséhez a Péterfia utca 49. számú telket boesássa az egyház rendelkezésére, azonkívül 1 millió darab téglával járuljon a templom felépítéséhez. A beadványt a tanács kiadta a jog és pénzügyi bizottságnak javaslatvétel végett.

A jogászostály vitadelutánja. Változatlan nagy érdeklődés mellett zajlott le a jogászostály második vitadelutánja. *Hering Zoltán* tartalmas értekezését nagy figyelemmel hallgatták a jelen volt jogászok. A felolvasást élénk vita követte.

Felhívás. A magyar nemzeti öntudat-életrebredésnek hajnalhasadásakor mindnyájan érezzük, hogy valóban magyarok vagyunk és hogy egy évezrednek magasatos történeti hagyományai állanak mögöttünk. Ezeket a hagyományokat tisztelnünk kell. Ezer esztendő történelmünknek gyászfátyollal bevont, de mégis dicsőséges időszaka az 1914/18 évi világháború. Ennek az időszaknak minden írásos és egyéb emlékét meg kell mentenünk az utókor számára.

Felkérem ennelfogva mindazokat, akiknek tulajdonában vagy birtokában haretéri naptok, hivatalos és egyéb iratok, fényképek vagy egyéb képek, levelek, érnek, szóval olyan tárgyak vannak, amelyek egy hadtörténelmi mű megírásához anyagot szolgáltathatnak, hogy azokat a hajdumegyei m. kir. katonai parancsnokságnak beszolgáltatni sziveskedjenek. Különösen fontos azon iratoknak és emléktárgyaknak beszolgáltatása, amelyek a délnyugati haretéren az 1917 októbertől a háború bejejeztéig történt eseményekkel kapcsolatosak, mivel a nagyháborúnak erről az időszakáról még alig vannak emlékeink. *Hubert Ottó* főispán.

A keresztényen egyetemi ifjúság jogászostályának választmányja szombaton 3 órakor ülést tart. Kéretnek a tagok az ügy fontosságára való tekintettel a pontos megjelenésre! *Liszt Nándor*, jogászenök.

Ebredők! Szombaton, f. hó 11-én délután 5 órakor helyiségünkben csak tagoknak és hozzátartozóknak *batyus teaestélyt* rendezünk.

Miért húzódik el a kormányválság?
Megbízható forrásból vett értesülésünk szerint a kormányválság elhúzódásának mélyreható okai vannak. Ujabbban előtérbe került a közéleti kérdések is, melynek biztosítása elsőrendű érdeke az országnak. E kérdésben nagy ellentétek vannak a kisgazdák és a többi pártok közt.

Gyászol a nemzet. A városi tanács kimondotta, hogy az erőszakos békekötéstől, mindaddig, míg hazánk területi épségét vissza nem szerezte, félárbróra ereszti a nemzeti zászlót a gyász jeléül.

A Jótékony Nőegylet sorsolása. Folyó hó 12-én vasárnap délelőtt 12 órakor a Bódogh cukrászdában (Piac-u. Takarékpénztár-épület) amerikai sorsolást rendez, a Nőegylet néhány karácsonyi ajándéknak alkalmas szép tárgyból, nyomorgó, éhező, fázó szegényei karácsonyi segélyezésére. Felhívjuk a jótékony célú sorsolásra a nemes szívű emberbarátok figyelmét. A tárgyak a cukrászda kirakatában láthatók. Továbbá kéri a vezetőség a Nőegylet választmányi és rendes tagjait, hogy ott a sorsolásnál minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

Meghívó. Debrecen sz. kir. város Múzeuma és Közművelődési Könyvtára felügyelő Bizottságának 1920. december 11-én szombaton d. n. fél 4 órakor a Csokonai-kör termében tartandó igen fontos ülésére. — Az ülés tárgyai: 1. A Déry-múzeum és a városi múzeumnak közművelőd. könyvtárnak vételező összekapcsolása. 2. Igazgatók időszaki jelentései. 3. Az fidei muzeumi államségélyből rendelkezésre álló összeg felhasználása. 4. Fényvívési adómentesen való muzeumi vásárláshoz engedély kieszközölése. 5. Egyéb folyó ügyek.

Robbanás a városi jéggyárban. A vágóhid mellett levő városi jéggyárban egy próbanyomás alkalmával a gőzkazán felrobbant. A vágóhid igazgatója most kérte a tanácsot, hogy cserélje ki a gőzkazánt. A tanácsülés foglalkozott ezzel az ügyvel és úgy döntött, hogy a kazánt megvizsgálta szakértővel s ha lehet, kijavíttatja.

Rákóczi est a vagonlók karácsonyára a Csokonai színházban, dec. 13 és 14-én. Az előjegyzött és fenntartott jegyekből visszamaradt két drb páholyjegy a második előadásra, valamint földszinti ülőhelyek mindkét előadásra válthatók Bódogh cukrászdájában naponta délután 5 és 7 óra között.

Posta szolgálat korlátozása a Debrecen 1. sz. (Piac-u. 36.) posta és távirtda hivatalnál. A fűtő és világító anyagok nagymérvű hiányára való tekintettel a m. kir. kereskedelmi miniszter ur a fenti posta hivatal hivatalos óráit l. hó 9-ikétől további intézkedésig a következőképen korlátozta, 1. Ajánlott levelek felvételnek reggel 8 óráig este 8-ig. Kiadatnak d. e. 8-12 ig d. u. 2-4-ig. 2. Csomagok és értéklevelek felvételnek és kiadatnak d. e. 8-tól 12-ig és d. u. 2-4-ig. 3. Postautalványok felvételnek a hó első öt napján d. e. 8-12-ig és d. u. 2-5-ig. A hó többi napjain d. e. 8-tól 12-ig d. u. 2-4-ig. 4. Postatakarékpénztári be- és vissza fizetések mint 3 pont alatt. 5. Távirtda és távbeszélő szolgálat hivatalos órái nincsenek korlátozva. *Posta főnöke*

Move közlemények. Tornacipők kaphatók a „Move” sportirodájában, Széchenyi utca 10. szám alatt. — Menekültek, akik butorait nem tudák elraktározni, hozzák az alábbi butorabjaikat a „Move” Szemere Bizottság irodájába: diványok, íróasztalok, székek, szekrények, tükrök, Wertheim szekrény. — Megőrzésről, gondozásról a titkári hivatal felel. — A gazd. ügyosztályban a következő árak kaphatók: Férfi azóvet (gyapju) 140 cm. széles, 610 K. Női szövet (gyapju) 140 cm. széles, 500 K. Kabát, fekete posztó, 140 cm. széles 825 K. Női harisnya 180 K. Női harisnya, selyem flor, 240 K. Férfi zokni 55 K. Serge bélés 295 K. l. o. gyapju szövet férfi ruhára 680 K. Köpper (angol) 180 cm. 290 K. Satin 90 cm. 185 K. Sifon, 80 cm. 120 K. Angol madopolán, 80 cm. 120 K. Barchet, 133 cm. 20 K. Gyermekeharsnya 7. 8. 9. és 11-es nagyság 115, 120, 125, 130 K. árban. Mettler cérna 500 yardos 38 K. Move fonál 6 K. „Eőre” cérna fércelésre 5*0 K. Kőb pamut szines, 8 K. 1 liter Move tearum 150 K., fél liter 10 K. Egy csomag tea, 17 dkg, 45 K. Hétzéd liter cognac 120 K.

Szegények fája. A városi tanács 20 öl fát és 300 köteg rőzsefát utalt ki a szegények részére és megbízta a népjóléti hivatalt, hogy a kiosztást a karácsonyi ünnepek előtt végezze el.

Ellopták a penztárcáját. A tisztartási vásáron jóváért esínált az a zsebtolvaj, aki Gál Lajos balmazújvárosi kúpe zsebéből kilopta 36.200 koronát tartalmazó sárga bőrtárcáját. A jámbor ember ugyanis a lopást csak otthon jelentette a csendőrségnek.

Iőtt szén, de csak 6 és fél vagon. Közvilágítás csak az eddigi megszorításokkal lesz.

A guti iparvasut mőtanrendőri bejárása. A gazdasági tanácsnok bejelentette a tanács esőtőrtök délelőtti ülésén, hogy a guti erdei és iparvasut mőtanrendőri bejárása folyó hó 14-én lesz. A tanács a bejelentést tudomásul vette.

Kedvezményes fa nives. A menekültek karácsonyára Mikecz Gábor a város színházban Rákóczi-estélyt rendez és a jótékony célra tekintettel kérte a vigalmi adó elengedését, valamint 4 öl kedvezményes áru tűzifát. A városi tanács a vigalmi adót elengedte ugyan, de a 4 öl tűzifát folyó árban utalta ki.

Az eőtőnt állatorvos. Kugel János városi állatorvos már hónapokkal ezelőtt eltűnt a város területéről és munkakörét Részler Mihály és Tóttentői József látják el. A tanács elhatározta, hogy Kugel ellen megindítja a fegyelmi vizsgálatot és jelentkezésre hívja fel a hivatalos lap útján, a helyette teljesített munkát pedig díjazni fogja. Mikor a keleti marhavész veszedelme fenyegeti Csonkamegyarország egész állatállományát, képtelen állapot, hogy az állatorvosi állások betöltetlenek maradjanak.

Jutalék a világitási vállalat alkalmazottainak. Miután a város világitási vállalata már évek óta deficitel küzd, az alkalmazottak részére átlagjutalékokat állapított meg a városi tanács. A jutalékok összege 46.628 korona, melyet a tanács kiutalt. Ugyancsak 600 korona tiszteletdíjat állapított meg Nyáry Béla felügyelő bizottsági tag részére, aki a gaz- és villanyvizsgálatokat végzi.

Fegyelmet akar a tanács. A debreceni lakáshivatalban kitört forrongás, melynek közvetlen oka Bíró Jenő szks. testvér visszatérése volt, szomorúan végződött: a városi tanács a forradalmi hangu beadvány hatása alatt elbocsájtotta a szolgálatból az összes aláírókat. Természetesen az elhírtelenkedett lépést sokan megbánták és Csire Ferenc 14 társával beadványban kérte a tanácsot az állásukból való elmozdítást kimondó határozat visszavonására, miután ökvisszavonják aláírásukat az engedelmességet megtagadó beadványról. De a városi tanács kimondta, hogy fenntartja határozatát, egyben a polgármester pályázatát hirdetett 20 napidíjasi állásra. Ezek közül azok, akik 2 K 50 filléres napidíjjal alkalmaztatnak, az első 6 hónapban 622, a jogi szakképzettséggel bírók 758 korona fizetést, 2 öl tűzifát és a többi kedvezményeket kapják, 6 hónap után pedig havi 972, illetőleg 1104 k-t fognak kapni. Nagyon sajnálatos dolog ez, mert az új emberek begyakorlása hónapokig fog eltartani, és ennek a közérdek vallja kárát. Még sajnálatosabb a dolog azért, mert dr Bognár Béla vezetése alatt a lakáshivatalnál már érezhetően javultak az állapotok, most pedig feltétlenül nagy visszaesés fog következni. A lakáshivatalban három nap óta Bíró Jenő ül egyedül, pedig éppen ő a legalkalmatlanabb arra, hogy lakáshivatali ügyeket intézzen. Régi vörös kelevény volt a lakáshivatal: most fölfakadt, de sajnos, a tisztulás nem teljes, mert a vörösgombos Bíró szkv. testvér még benne maradt. Most végrehajthatja régi tervét a város, menekült bírákat állíthat a lakásügyek vezetésére. Csak gondosan meg kell válogatni az embereket.

A HAJDUFÖLD NAPTÁRA.

Azt a jóleső szeretetet és ragaszkodást, amit t. olvasóink a

HAJDUFÖLD

és becsületes törekvése iránt tanusítanak, némiképen viszonzni óhajtuk s ezért elhatároztuk, hogy a mai viszonyokhoz mérten nagy áldozattal

ingyen naptárt

adunk a HAJDUFÖLD hűséges előfizetőinek.

Ezen rendkívüli kedvezményt újonnan belépő előfizetőink is megkapják.

Aki a Hajdúföldre legalább három hónapra előfizet, ingyen kapja meg a

Hajdúföld naptárát,

mely a kalendáriumi részen kívül érdekes tartalommal a karácsonyi ünnepek előtt fog megjelenni.

Bolti ára 25 korona lesz.

Károlyi után Jászi Oszkár

Zágráb, dec. 9. (N. St. t. j.) Belgrádi jelentések szerint Jászi Oszkár a román kormány meghívására Bukarestbe utazott, hogy a *baranyai köztársaság ügyében* megállapodást létesítsen. Scotus Viator szintén az új köztársaság érdekében dolgozik. A bukaresti tanácskozások után Jászi Oszkár Prágába utazik vissza.

Biztosítás betörés ellen. A városi tanács miután a biztosító intézetek a városi pénztárakat betörés ellen túl magas díjtételek mellett voltak hajlandók vállalni, úgy döntött, hogy csupán az erdőhivatal pénztárát fogja biztosítani, miután a házi, gyám és adópénztárak állandó őrizet alatt állanak és kellőképp biztosítva is vannak. Szinte elképzelhetetlen, hogy a mai, rendezett viszonyok mellett a városi pénztárakat a betörés veszedelme fenyegeesse.

Védekezés a keleti marhavész ellen. A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy az ország határaitól 20 kilométernyi körzetben a szarvasmarhákat, kecskéket és juhokat írják össze és azokról állandó nyilvántartást vezessenek. Ebbe a körzethe belesik Debrecen város és Vámospéres területe is. A nagyesei vasuti állomás 20 Km-re van a trianoni határtól. Az összeírást a legrövidebb határidő alatt foganatosítani kell, mert már Erdélyben a veszedelem: Szében vármegye területén hivatalosan is megállapították a keleti marhavészt.

Rendőri hírek. Öngyilkosságok. Kiss Imre cipész Boda-tanyai lakos tegnap délelőtt meglölte magát. Sérüléseivel beszállították a kórházba, ahol kihalt. Tettenek oka családi perpatvar. — Pap Miklós Csapó-utca 79. szám alatti lakos tegnap este pillanatnyi elmezavarásban felakasztotta magát és meghalt. — Szélút és Nagy Jánosné 74 éves asszony tegnap délelőtt rosszul lett. Beszállították a kórházba, ahol meghalt. Halálának oka szívizélhűdés. — Lopás. Dr Ujjalussy Géza Egyháztér 3. sz. alatti ügyvédől ismeretlen tettesek 40 ezer koronai értékű fehérneműt elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást a tolvajok ellen. Elfogott sikkasztó Polnich Géza, mint könyvelő volt alkalmazásban a debreceni katonai beszerzési csoportnál, ahol 3600 korona elikkasztása után még októberben megszökött. A rendőrség körözte. Tegnap aztán Földi detektív felismerte a sikkasztó könyvelőt egyik zugkorcsmában. Lefűlte és előállította a rendőrségnek, ahol a bűnös beismerő vallomást tett. Átkísértek az ügyészségre.

— „Héra” kézimunkaüzlet, fehérneműjavítóval és Kolosné nyakkendőterme Simonffy-utca 5. sz.

ROZSIKA szenzációs ujdonság szombat este a Vígsházban.

Folyik a nagytakarítás. A debreceni államrendőrség 27 alkalmatlan idegen, legtöbbször galíciai, ukrániai és lengyel zsidócsaládot gyűjtött össze a közelmúlt napokban és mint alkalmatlan idegenek t. kiutasította őket a város területéről. Szerdán indult el ez a 27 család, összesen 67 személyből álló társaság vonata, melyet **Fáber Kálmán** rendőrfelügyelő kísért el, nehogy lemaradjon „véletlenségből” valaki közülük. Egyelőre Püspöcsabán helyezik el a társaságot, ahonnan illetőségi helyükre toloncolják őket. Érdekes, hogy a kiutasított galiciánerek közt sokan magyar állampolgárokkal éltek vadházasságban, akiket az államrendőrség szintén a transzporthoz csatolt. A debreceni Chebra Kadisa bőségesen ellátta élelemmel és más földi jókkal kiülődött honfitársait és részvétel kísérete őket utolsó utjakra a nagy állomásra... A keresztyén magyarságra még így is sokan maradtak Debrecenben!

Ki a szalámi? Tegnap délután a Csapó-utcán egy kutyát hajkuráztak. A kutya szájalán egy rud szalámi volt. Természetesen nem lehetett megállapítani a szalámi eredetét. A rud szalámit azonban igazolt tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

Eltűnt fiatal ember. Zsolnay Béla gazdálkodó, Verbőczy-utca 12. szám alatti lakos, György nevű 23 éves fia egy héttel ezelőtt 20 ezer koronával takarmányvásárlás céljából Hajduböszörménybe ment, azonban még mind mai napig nem tért vissza. Nem kizárt, hogy Zolnay György bűntény áldozata lett. Eltűnésekor bricsész nadrágot, rövid barna kabátot és pépita mellényt viselt. Bajusza fekete, angolos és Kissé orrhagyon beszél. A rendőrség körözését rendelte el.

Meg kell javítani a kapucsengőket. A tanács záros határidőt adott a háztulajdonosoknak, hogy az elromlott kapucsengőket javíttassák meg, minthogy nagyon sok háznál a kapucsengő nem szól. A tanács ezen határozatáról értesítette az előjáróságot.

Olcsón fuvaroz Debrecen sz. kir. város köztisztviselési és fuvarozási vállalata. Kossuth-utca 9. Telefon 481.

Törvénykezés

Cigányok a bíróság előtt. Három cigány, Nagy Margit, Nagy Gusztáv, Nagy József állott ma a Szuhányi Andor elnöklété alatt álló tanács előtt tizenhét rendbeli lopás bűntette miatt. A lopásokat még 1917-ben követték el Honvéd temető mellett és a Patay-telken stb. A cigányok a mai tárgyaláson szokasukhoz híven mindent tagadtak. A vádlottak padján ült még orgazdaság vádjá miatt Révész-Rosenfeld József korcsmáros és a felesége is, akik ellen azonban a perbeszédnek során Eöry Kálmán kir. ügyész elejtette a vádat. A bíróság Nagy Margitot 1 évi és 6 hónapi börtönnel ítélte, míg a másik két cigányt felmentette a jelenvolt cigányok nagy örömeire.

Valutaárfolyamok

Budapest, dec. 9. (Nemz. St. tel. jel.) A budapesti tőzsdén ma a következő árfolyamokat jegyezték: Márka 804, lei 820, lira 20, francia frank 34, svájci frank 91, dollár 590, rubell 330, sokol 680, font 2000, korona dinár 15-70, lengyel marka 108.
A zürichi devizapiacra magyar koronát 135-ol jegyezték.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

Karácsonyi és Újévi ajándékok

Parfümök kímérve és adjusztálva, Manikour, Parfüm és Fésülkaszítók, mindenféle piperecikkek, szappanok stb. Korzó „EVA” arczenecs és szappan legolcsóbban szerezhetők be a Telefon 14-80
Korzó Drogueriában Piac-utca 42.

Nyomatott a lapkiadó Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, Ferencz József-ut 59.

Színház

Egyed Lenke gyermekdarabja. *Egyed* Lenke, a Csokonai színház nagyon népszerű és tehetséges komikája, kiűk sokoldalúsága ismeretes, darabot írt. Már be is adta a Csokonai színház direktorjának, mely azt előadásra elfogadta. A darab címe „*Karácsony apó*” bájos gyermekdarab, melyben az ügyes komika friss humora elevenen nyilatkozik meg és amelyben sok bájos kedvességet öntött tanító szándékkal. A darab egyike a jobb gyermekdaraboknak. Bemutására már serényen folynak az előkészületek. A premiere, melynek sikere bizonyos, Karácsony szombatján lesz.

A közalkalmazottak beszerzési csoportja közli tagjaival, hogy t. hó 11-én szombaton este Bisson bohózatát a „Válás után”-t tüzte ki a Csokonai-színház műsorra, mely előadást az állami és városi tisztviselők 50%-os kedvezményes áron nézhetik meg. Azon köztisztviselők, kik eddig nem kaptak „Utalvány”-t a csoporttól, igazolványaik felmutatása mellett a Csokonai-színház irodájában kapnak utalványt a kért jegyekre.

A színházak és mozgószínházak közleményei. Pénteken 10-én B) bérletben a „Debrecenbe kénye menni” a régi szereposztással.

Szombaton a rendkívüli kacagtató Bisson bohózat megy C) bérletben „Válás után”. Helgay, Utassy Ida, Turay, Egyed Lenke, Szigeti vezető szerepekben. Erre az előadásra a köztisztviselők 50% kedvezményben részesülnek.

Elmarad járvány miatt a szombat délutáni gyermek előadás.

Monte Christo IV Dumas regényének negyedik befejező részét mutatja be az Uránia. Előadások 5 és 7-kor. Jegyelővétel.

Névtelen Vár Jókai Mór befejező részét mutatja be az Apolló. Előadások 5 és 7-kor. Jegyelővétel.

Lengyel vér Eschthart világhírű regényét mutatja be az Arany Bika-mozi. Bojda Juci és Petrovich játéka kitűnő, a film a Star-gyár remeke. Előadások 5 és 7-kor. Jegyelővétel.

Hatósági tojásárusítás.

A folyó évi-december hó 8-tól kezdődőleg a délelőtti órákban a Burgundia u. 4. sz. alatti tojásraktárból hatósági konzervált tojás bocsáttatik forgalmába a fogyasztó közönség részére. A tojás darabonkénti ára 6 korona.

Közélelmezési ügyosztály.

DEBRECENI Kalapgyár
SZELLÉS KÖSA
Női és férfi kalap megren- deések és javítások gyorsan és pontosan készítenek **PIAC-U. 63 SZ.**

Városi nyugdíjasok figyelmébe!

Felhívtnak azon nyugdíjasaink, akik **kedvezményes élelmiszerjeggyel** bírnak, hogy 4 nap alatt városi előjáróságnál, ha fajeggyel bírnak azon, ha nem, úgy egy külön irással igazoltassák, hogy önálló háztartást vezetnek-e, vagy albérlésben laknak-e. — Ha az igazolás meg van, úgy ez azonnal, de legkésőbb 4 nap alatt a számvevőség IV. osztályánál (I. em. 17. sz. szoba) bemutatandó személyesen.

Városi számvevőség.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Eladó
teljesen új seivemmel bé-
lelt szmoking öltöny.
Cím a Kadoban.

Ródiit
cserélek tűzireért Mélinz
ter 1.

Eladó fa
350 drb ha zsált talpfa.
Megtértheő Varga-u. 39

Eladó
elköltözés miatt alig hasz-
nált feregmeses modern
szalon tükör plüss garnitúr,
ebédlő szőnyeg, agy,
szekrény, irasztal Si-
monffy u. 40. keresz-
épület.

Okl. tanítónő
előkészít iskolai tantár-
gyakra, német és zongor-
rákat ad. Hazhoz megy
Cím a kiadóhivatalban.

Lárar Dezső
névre kiállított vakok,
gyámoltalanok részére
szóló gyűjtőívet egy kis
iskolás fiú elvesztte —
Megtaláló kéri meg Magán-
polgári Csapó-u. 58. sz
alá juttassa el

Aranyat
mindenféle ezüstöt, brilli-
ánsot, gyöngyöt vesz —
Steiner Mihály Hatvan-u.
2. szám 1. emelet

Róváry és Altmann
szűsők, Piac 12. Pannónia épü-
let. Bármilyen szakmába vágó
munkákat pontosan és jütá-
nyosan készítenek.

Olcsó ház
mélven leszállított árért
elköltözés miatt sűrűszen
elad Csapókert, Appony
utca 40. Azonnal beköl-
tözhető.

TROPAPÍR

fehér irodai és fa-
galmi eredeti cso-
magokban kapható
lapunk kiadóhivatalban.

MOVE
gazdasági hivatal sűrű-
sen keres kettő darab á-
val is futhető j. állapot-
ban levo nagy Meidinger
kajhat Sa. utca 4 Move
Tutkarság.

Rinkancsok

felvételnek fix fize-
tessel és jutalékkal
lapunk kiadóhivatalában

Debreceni Gazdák.
Bankja Részvénytársaság,
Kossuth u. 17. Kölcsonó-
ket folyósít házakra, föl-
dekre és értékpapirokra
Betéteket elfogad a beje-
tes után kamatot ad. Érté-
kpapirokat és idegen
pénzeket vásárol és elad.
Elfogad értékeket megör-
zés céljából és bérbe ad
(safé deposit) pánccélre-
keszeket. Takarékpénztár
és bankügyletek minden
ágazatával foglalkozik. —
Felelnek minden pénzügyi
műveletnél rendelkezésére
áll.

Számoló papír

11—21 cm nagyság 05—14 cm nagyság
500 drb 30 K 500 drb 20 K

a Magy. Nemz. Könyv- és Lapkiadó-Vállalatnál

PIACZ-UTCZA 59

Kérem a névcserére vigyazni!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget,
hogy **kelmfestő vegytisztító intézetem** felvetem helyeici
Egyházter 5. és **Szechenyi u. 18.** alatt vin,
hol elvállalnak az e szakmába vágó mindenféle
komplikált ruhát, gyászestben 24 ó a alatt festek
Tisztelettel **WACHA** kelmfestő,
vegytisztító Hajnal-u. 15.

DOLLÁRT és mindenféle idegen pénzt.

román és vegyeslehelvényesü
banjegyeket legdrágábban vásárol **Rankai:**
bankirodája Debrecen **Rankai:**
Dógenfeld-tér 6. (Kenyérpiacz.) TELEFON 209.

LENGYEL Fest, tisztít

Készíték gallérokat, ké-
zelőket, ingeket pon-
tos és szolid árban.
CsAP -U. 95. Pacsirta-u. sarok
Felvételi hely Piacz-utca 63 s. mosoda.

Koros Sándor
férfi-szabó kiadóhivatalban Piac-u. 69

Baját készítesz elegáns férfi
öltönyök napkatonák

Forgács István
műorás
Bádogos-u

Ha olcsó és izléeses virágcsokrot, kosarat, koszorút akar

vásároljon kizárólag
Rózsa Virágcsarnokban
Kossuth-utca 2. sz (Városháza épület) Mavirágkoszoruk viszonteladásra a leg-
olcsóbb gyári árban.